

Advies voor richtlijnen
voor de inhoud
van het milieu-effectrapport
drooginstallatie stapelbare mest
Vefinex II

13 september 1991

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Advies

Advies voor richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport
drooginstallatie stapelbare mest Vefinex II /
[Commissie voor de Milieu-effectrapportage]. - Utrecht :
Commissie voor de Milieu-effectrapportage
ISBN 90-5237-285-3
Trefw.: milieu-effectrapportage / mestverwerking

Waterschap de Maaskant
Postbus 309
5340 AH OSS

Aan het College van Gedeputeerde Staten
van de provincie Noord-Brabant
Postbus 90151
5200 MC 's- Hertogenbosch

uw kenmerk
143602
onderwerp
Advies voor richtlijnen MER
drooginstallatie voor stapelbare mest
gemeente Zeeland

uw brief
10 juli 1991

ons kenmerk
U1136-91/CI/374-21
Utrecht,
13 september 1991

Met bovenvermelde brief stelde u de Commissie voor de milieu-effectrapportage in de gelegenheid advies uit te brengen over de richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport drooginstallatie voor stapelbare mest in de gemeente Zeeland.

Hierbij bied ik u, overeenkomstig artikel 41n, eerste lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne, het richtlijnenadvies van de Commissie voor de milieu-effectrapportage aan.

In verband met de verdere procedure wijs ik U (wellicht ten overvloede) op enkele artikelen uit de Wabm die voor onze verdere werkzaamheden van belang zijn:

In de eerste plaats dient het MER na ontvangst onverwijld naar de Commissie te worden gezonden (artikel 41t). De formele toetsing van het MER door de Commissie kan echter pas starten als met het MER ook de vergunningaanvraag, danwel het (voor)ontwerp-besluit ter visie wordt gelegd (artikel 41ac-ag en 41z lid 2).

De Commissie heeft getracht om met dit advies een constructieve bijdrage aan de totstandkoming van de richtlijnen te leveren. Zij zal gaarne van u vernemen op welke wijze u gebruik maakt van haar advies.

ir. K.H. Veldhuis
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
drooginstallatie voor stapelbare mest
in de gemeente Zeeland

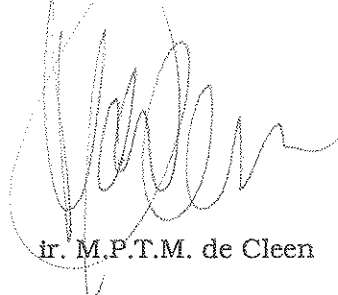
Advies voor richtlijnen
voor de inhoud
van het milieu-effectrapport
drooginstallatie voor stapelbare mest
Vefinex II

Advies op grond van artikel 41n, eerste lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne over de richtlijnen voor het milieu-effectrapport over drooginstallatie stapelbare mest,

uitgebracht aan gedeputeerde staten van de provincie Noord-Brabant en Waterschap de Maaskant door de Commissie voor de milieu-effectrapportage; namens deze,

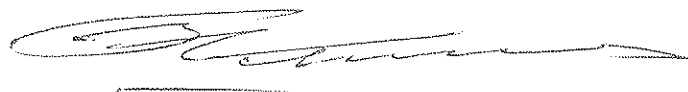
de werkgroep m.e.r. drooginstallatie stapelbare mest

de secretaris

ir. M.P.T.M. de Cleen

de voorzitter

ir. K.H. Veldhuis

Utrecht, 13 september 1991

INHOUDSOPGAVE

	pagina
0. SAMENVATTING VAN HET ADVIES	1
1. INLEIDING	4
2. PROBLEEMSTELLING EN DOEL VAN DE VOORGENOMEN ACTIVITEIT	5
3. VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER	7
4. DE VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN DE REDELIJKERWIJS IN BESCHOUWING TE NEMEN ALTERNATIEVEN	8
4.1 Algemeen	8
4.2 Ontvangst en afvoer (transport en registratie)	10
4.3 Opslag	11
4.4 Hoofdproces	11
4.5 Milieutechnische voorzieningen	11
4.6 Controle bij de bedrijfsvoering	12
4.7 Alternatieven	12
4.7.1 Nulalternatief	13
4.7.2 Uitvoeringsalternatieven	13
4.7.3 Het alternatief met toepassing van de best bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu	14
5. TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN	15
6. BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN DE TE VERWACHTEN ONTWIKKELING VAN DAT MILIEU	17
7. BESCHRIJVING VAN DE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU	18
7.1 Algemeen	18
7.2 Emissies naar de lucht	19
7.3 Emissies naar bodem en water	20
7.4 Geluidemissies en trillingen	20
7.5 Volksgezondheid en externe veiligheid	21
7.6 Werkmilieu binnen de inrichting	21
7.7 Flora en fauna, levensgemeenschappen, ecosystemen en cultuurgewassen	21
7.8 Landschap	22

8.	VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN	23
9.	OVERZICHT VAN LEEMTEN IN KENNIS EN EVALUATIE	24
9.1	Leemten in kennis en informatie	24
9.2	Evaluatie	24

BIJLAGEN

1. Brief van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant d.d. 10 juli 1991, waarin de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen.
2. Bekendmaking van de start van de m.e.r.-procedure in de Staatscourant nr. 133 d.d. 12 juli 1991.
3. Projectgegevens en samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r.
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen.

0. **SAMENVATTING VAN HET ADVIES**

Vefinex B.V. te Weert heeft het voornemen om een installatie op te richten voor de verwerking van stapelbare pluimveemest in de gemeente Zeeland. De installatie zal een capaciteit hebben van 150.000 ton op jaarbasis en is gepland op een locatie met een oppervlakte van ca. 9,5 ha gelegen langs de N 277 en de Volkelseweg.

Voor de oprichting van deze installatie zijn vergunningen nodig inzake de Afvalstoffenwet (AW) en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (WVO). Voor de verlening van de AW-vergunning zijn Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant bevoegd gezag, het dagelijks bestuur van Waterschap de Maaskant is bevoegd gezag voor de WVO-vergunning. Ter onderbouwing van de besluitvorming wordt overeenkomstig de regeling in de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm) m.e.r. uitgevoerd.

Doel van dit advies is de milieu-aspecten van de voorgenomen activiteit af te bakenen en de gewenste inhoud van de richtlijnen voor het MER aan te geven.

De belangrijkste punten van het advies worden hieronder samengevat.

Probleemstelling en doel van de voorgenomen activiteit

In het MER dient een beschrijving te worden gegeven van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd en de noodzaak daartoe. Aangegeven dient te worden op welke wijze het initiatief aansluit bij het huidige meststoffenbeleid, zowel op provinciaal als landelijk niveau. Tevens dient te worden aangegeven op welke wijze het initiatief bijdraagt aan het oplossen van de mestproblematiek.

De voorgenomen activiteit en de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven

In het MER dienen de voorgenomen activiteit en redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven te worden beschreven. Naast het voorkeursalternatief dienen een nulalternatief, uitvoeringsalternatieven en een meest milieu-vriendelijk alternatief te worden beschreven. Bij de beschrijving van de alternatieven dienen de volgende procesonderdelen aan de orde te komen:

- ontvangst en afvoer (transport en registratie)
- opslag
- hoofdproces
- milieutechnische voorzieningen
- controle bij de bedrijfsvoering

Te nemen en eerder genomen besluiten

In het MER dient aangegeven te worden ten behoeve van welke besluiten het MER wordt opgesteld en welke besluiten nog genomen moeten worden teneinde het project ten uitvoer te kunnen brengen. Door wie moeten deze besluiten worden genomen? Aangegeven dient tevens te worden wat de status is van deze besluiten en wat de te volgen procedure(s) en tijdplanning zijn.

Bestaande toestand van het milieu en de te verwachten ontwikkeling van dat milieu

De bestaande toestand van het milieu dient te worden beschreven voorzover van belang voor de voorspelling van de gevolgen voor het milieu van de activiteit en de alternatieven.

Aandacht dient te worden besteed aan de abiotische aspecten, met name aan:

- de luchtkwaliteit ter plaatse (met name ammoniak en geur) en de depositie van ammoniak en andere verzurende stoffen;
- grondwaterkwaliteit, oppervlaktewaterkwaliteit (chemische samenstelling en bestaande verontreiniging) en bodemkwaliteit;
- de in de (directe) omgeving aanwezige lozingen en waterwinning;
- geluidcontouren (industrie, verkeer),

de biotische aspecten, met name aan de aanwezige natuurwaarden (zoals vegetatietypen, levensgemeenschappen en bijzondere soorten) in de naaste omgeving en de functies van het gebied.

Beschrijving van de gevolgen voor het milieu

Bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu dienen de volgende aspecten te worden beschouwd:

- emissies naar de lucht;
- emissies naar bodem en water;
- geluidemissies en trillingen;
- volksgezondheid en (externe) veiligheid;
- werkmilieu binnen de inrichting;
- flora en fauna, levensgemeenschappen, ecosystemen en cultuurgewassen;
- landschap.

Het is van belang dat onderscheid wordt gemaakt tussen tijdelijke en permanente gevolgen, dat onzekerheden en onnauwkeurigheden in voorspellingsmethoden en de gebruikte invoergegevens worden aangegeven en dat zoveel mogelijk wordt uitgegaan van de praktijkervaringen bij de installatie te Weert.

Vergelijking van de alternatieven

De verschillende alternatieven moeten ten aanzien van de milieugevolgen worden vergeleken met de ontwikkeling van de bestaande toestand van het milieu zonder uitvoering van de activiteit als referentiekader.

Overzicht van leemten in kennis en informatie en evaluatie

Het MER moet aangeven welke leemten in kennis en informatie zijn blijven bestaan en welke betekenis daaraan mag worden gehecht voor de besluitvorming. Waarom zijn deze leemten en onzekerheden blijven bestaan en van welke aard zijn deze?

De vastgestelde leemten in kennis en informatie kunnen worden gezien als onderwerpen van voortgaande studie en behoren mede te worden betrokken bij een door bevoegd gezag op te stellen evaluatieprogramma van de werkelijk optredende gevolgen voor het milieu.

1. INLEIDING

Vefinex B.V. te Weert heeft het voornemen om een installatie op te richten voor de verwerking van stapelbare pluimveemest in de gemeente Zeeland. De installatie zal een capaciteit hebben van 150.000 ton op jaarbasis en is gepland op een locatie met een oppervlakte van ca. 9,5 ha gelegen langs de N 277 en de Volkelseweg.

De bouw of uitbreiding van een mestverwerkingsinstallatie met een capaciteit (op jaarbasis) van 25.000 ton of meer is een activiteit waarop de in de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm) opgenomen regeling inzake milieu-effectrapportage (m.e.r.) van toepassing is.

De m.e.r.-plicht is in dit geval gekoppeld aan de te nemen besluiten op de aanvragen om vergunning krachtens de Afvalstoffenwet (AW) en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (WVO).

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant zijn bevoegd gezag in het kader van de vergunningverlening ex-AW; voor de WVO vergunningverlening is het dagelijks bestuur van Waterschap de Maaskant bevoegd gezag. Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant zullen de procedure coördineren.

Bij brief van 10 juli 1991 (bijlage 1) verzochten Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant de Commissie voor de m.e.r. te adviseren over de richtlijnen met betrekking tot het op te stellen MER.

De bekendmaking van de start van de milieu-effectrapportage vond plaats in de Staatscourant van 12 juli 1991 (bijlage 2).

Het onderhavige advies is opgesteld door een werkgroep uit de Commissie voor de m.e.r. De samenstelling van deze werkgroep en andere projectgegevens staan vermeld in bijlage 3. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt daarom verder in dit advies "de Commissie" genoemd.

Bij het opstellen van haar advies heeft de Commissie alle via de Provincie ontvangen adviezen, commentaren en opmerkingen (zie bijlage 4) die schriftelijk werden ingebracht in beschouwing genomen.

Het advies is samengesteld in volgorde van onderwerpen welke een MER tenminste moet bevatten volgens artikel 41 j van de Wabm. In de samenvatting zijn de belangrijkste onderdelen van dit advies opgenomen.

2. PROBLEEMSTELLING EN DOEL VAN DE VOORGENOMEN ACTIVITEIT

Artikel 41j, lid 1, onder a van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "*een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd.*"

In het MER dient een beschrijving te worden gegeven van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd en de noodzaak daartoe, mede in relatie tot het onder andere op de Wet Bodembescherming en de Meststoffenwet gebaseerde meststoffenbeleid.

Aan de hand van een globale beschouwing dienen de achtergronden van het huidige meststoffenbeleid van de overheid weergegeven te worden. Hierbij dient in ieder geval aandacht te worden besteed aan reeds verschenen en op korte termijn te verwachten besluiten (amvb's ex Wet Bodembescherming en Meststoffenwet).

Ten aanzien van de te verwerken mestsoort dient, samenvattend, een prognose te worden gegeven van de ontwikkeling van het overschot in het verzorgingsgebied van Vefinex B.V. onder invloed van het meststoffenbeleid.

Daarbij dient in ieder geval te worden ingegaan op zowel ontwikkelingen in de omvang als de aard en de samenstelling van deze mestsoort. Tevens dient te worden aangegeven in welke mate er sprake is van een wezenlijke noodzaak tot uitbreiding van verwerking van pluimveemest in het verzorgingsgebied, dit in relatie tot de reeds aanwezige mogelijkheden voor verwerking van pluimveemest bij bestaande champignoncompost-producenten aan de oostzijde van het verzorgingsgebied (Blitterswijk en Milsbeek) en het geplande bedrijf aan de westzijde van het verzorgingsgebied (Moerdijk), de aanwezigheid van een pluimveemest-fermentatiebedrijf in de gemeente Zeeland, de mogelijkheid pluimveemest op de boerderij geïntegreerd met de stalventilatie te drogen op de mestverzamelbanden en de reeds bestaande export van (al dan niet op de boerderij gedroogde) pluimveemest¹]. Ook dient te worden aangegeven welk acceptatiebeleid wordt gevoerd ten aanzien van de grondstoffen.

Naast het hierboven gevraagde, dient gemotiveerd te worden, waarom het voornemen van de initiatiefnemer zich richt op de verwerking van leghennenmest, terwijl de huidige fabriek in Weert juist slachtkuikenmest verwerkt²]. Als door de Vefinex te verwerken leghennenmest al op de boerderij aan een droogproces (bijvoorbeeld op de mestband) is onderworpen dient gemotiveerd te worden wat het milieuvoordeel van verdere verwerking bij Vefinex is³]. Hierbij kan voorzover

1 Zie ook inspraakreactie 5, bijlage 4.

2 Zie ook inspraakreactie 4, bijlage 4.

3 Zie inspraakreacties 4 en 5, bijlage 4.

relevant, worden ingegaan op energiebenutting ⁴]. De omvang van de leghennenmestproblematiek dient geschetst te worden in samenhang met die van de andere mestsoorten, zowel op regionaal als op landelijk niveau. Beschreven dient te worden, welke (positieve en/of negatieve) invloed de voorgenomen activiteit kan hebben op de oplossing van de problemen ten aanzien van andere mestsoorten.

Verder dient in het MER te worden aangegeven:

- de overwegingen vanuit milieu-oogpunt voor de keuze van de locatie, mede in relatie tot de aanvoer van de mest en de afvoer van het uit het voorgenomen verwerkingsproces voortkomende produkt;
- hoe de aanvoer van de te verwerken mestsoort uit in ieder geval de dichtst nabij gelegen netto-overschotgebieden van de voorgenomen inrichting gerealiseerd en ook op de lange termijn gegarandeerd kan worden ⁵];
- de verwachtingen, met betrekking tot de afzetmogelijkheden van het uit het voorgenomen verwerkingsproces voortkomende produkt, de kwaliteit van het af te zetten produkt (produktspecificaties) in aanmerking nemend. Aangegeven dient te worden, of op dit produkt de Afvalstoffenwet en de AMvB "Besluit kwaliteit en gebruik dierlijke meststoffen" dan wel de AMvB "Besluit kwaliteit en gebruik overige organische meststoffen" van toepassing zal zijn. Gezien de verwachte afzet in het buitenland dient ook aandacht te worden geschonken aan eventueel toekomstige regelingen in het buitenland. Indien het voornemen is om (een deel van) het produkt in Nederland af te zetten, dan dient te worden aangegeven op welke wijze het initiatief desondanks bijdraagt aan het oplossen van met de intensieve veehouderij samenhangende milieuproblemen als zure regen, stankhinder en mestoverschot ⁶];
- in het MER moet worden aangegeven wat de beoogde afzetgebieden zijn, en wat het toekomstperspectief inzake deze afzetmogelijkheden is.

Het MER moet het doel van het projekt weergeven in relatie tot de problematiek in het mest-overschotgebied. Daartoe dient een globale fosfaat- en stikstofbalans van het verzorgingsgebied te worden opgesteld ⁷]. Hierbij dient te worden aangegeven op welke wijze het voorgenomen initiatief deze massabalansen beïnvloedt. De alternatieven en varianten die in het MER moeten worden uitgewerkt, moeten worden getoetst aan concrete beoordelingscriteria. Deze criteria, die afhankelijk zijn van de geformuleerde doelstelling, worden onder andere bepaald door de normen en streefwaarden van het milieubeleid. In het MER moet gemotiveerd worden aangegeven welke toetsingscriteria zijn gehanteerd.

4 Zie inspraakreacties 4 en 6, bijlage 4.

5 Zie ook inspraakreactie 1, bijlage 4.

6 Zie ook inspraakreactie 4 en 6, bijlage 4.

7 Zie ook inspraakreactie 1, bijlage 4.

3.

VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER

De Commissie wijst hierbij op de volgende aandachtspunten:

- Het MER zal de wenselijkheid, de doelen en de gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit kernachtig dienen te behandelen.
- Het MER kan deel uitmaken van een document van een bredere strekking. Het MER zal hierin afzonderlijk herkenbaar moeten zijn.
- In het MER moeten keuze-elementen (criteria en uitgangspunten), die bepalend zijn geweest bij de opstelling ervan, duidelijk gemotiveerd naar voren worden gebracht.
- Het MER moet voorzien zijn van een samenvatting, die representatief is voor de inhoud en voor een algemeen publiek leesbaar (artikel 41j, lid 1, onder h van de Wabm).
- Onderbouwende informatie kan in bijlagen behorende tot het MER worden opgenomen. Daartoe kunnen ook behoren een verklarende begrippenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen, een overzicht van onderzoek dat verricht is ten behoeve van de voorgenomen activiteit en een literatuurlijst.
- Van alle gehanteerde begrippen, die specifiek zijn voor de onderhavige activiteit dienen eenduidige definities en/of omschrijvingen te worden gegeven. Tevens dienen bronnen te worden vermeld en eventuele keuzen te worden gemotiveerd, waarbij in ieder geval geldende normen, criteria en de ontwikkelingen daarvan moeten worden betrokken. Ook moet aandacht worden besteed aan (het onderscheid tussen) beste bestaande en beste uitvoerbare technieken.

4. DE VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN DE REDELIJKERWIJS IN BESCHOUWING TE NEMEN ALTERNATIEVEN

Artikel 41j, lid 1, onder b van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen".

4.1 Algemeen

In de startnotitie is de voorgenomen activiteit in hoofdstuk 3 beschreven, waarbij een aantal onderdelen worden onderscheiden. De onderlinge samenhang tussen de verschillende onderdelen is weergegeven in een vereenvoudigd processchema (blokschema).

In het MER moet worden aangegeven of de voorgenomen activiteit gefaseerd zal worden uitgevoerd. Indien dit het geval is dient bij beschrijving van de gevolgen voor het milieu te worden ingegaan op de milieuconsequenties van een dergelijke aanpak.

In het MER moet het processchema worden vertaald in gekwantificeerde stofstromen, waarbij wordt aangegeven welke produkten ontstaan bij welke onderdelen en waar en in welke processen deze vervolgens weer gebruikt of omgezet of verwijderd worden. Tot dit overzicht behoort onder andere een mineralenbalans (met name ten aanzien van stikstof in de vorm van NH_4^+ , NO_3^- en organische N, P, K en Cl^- alsmede de zware metalen Cu, Cd en Zn). Ook de variatie die bij de verschillende procesonderdelen op kan treden dient te worden aangegeven.

Aandacht moet worden besteed aan de meting, monsternamen, monsterplaats en analyse van de diverse processtromen, waaronder grondstoffen en eindprodukten. Naast de monsternamenfrequentie, moet duidelijk worden gemaakt met welk doel de monsters worden genomen en geanalyseerd (kwaliteitscontrole, procesbewaking en -controle etc.).

Bij de beschrijving van de voorgenomen activiteit dient te worden ingegaan op de dimensionering van de verschillende onderdelen van de installatie alsmede op de energievoorziening van de installatie.

Een tekening van de inrichting van de terreinen, waarbij de plaats van de verschillende procesonderdelen is aangegeven, alsmede de optredende interne vervoersstromen van produkten kan aan het inzicht in de onderlinge samenhang bijdragen. Aangegeven dient te worden hoe de apparatuur is opgesteld (in gebouwen en/of in de open lucht). Van maatvoering voorziene schetsen van het zij aanzicht van de fabriek vanuit diverse richtingen dienen te worden opgenomen in het MER. Tevens kan informatie over de infrastructuur bij van de locatie (wegen, rails, terreinriolering, nutsvoorzieningen e.d.) van belang zijn.

Er dient een motivering te worden gegeven van de gekozen locatie, zowel ten aanzien van de aanvoer van grondstoffen en de afzet van eindprodukten als ten aanzien van de planologische aspecten⁸].

De onderlinge afhankelijkheid van de verschillende procesonderdelen moet worden aangegeven, mede ter verduidelijking van de wijze waarop storingen bij onderdelen van het proces bij andere procesonderdelen opgevangen zullen kunnen worden dan wel tot problemen leiden⁹]. Van groot belang voor de beperking en beheersing van milieu-effecten is de bedrijfsvoering. Er dient dan ook een beschrijving te worden gegeven van de bedrijfsvoering bij normaal in werking zijnde installaties en van die situaties waarin onderhoud en reparaties worden uitgevoerd of onder extreme weersomstandigheden moet worden gewerkt (met name de werking van de biologische luchtbehandeling bij strenge vorst is in dit verband van belang). Bij deze beschrijving dient inzicht te worden gegeven in de risico's voor de bedrijfsvoering van het uitvallen van onderdelen van de inrichting en welke (eventueel onafhankelijke) inspecties zijn voorzien. Ook dient daarbij te worden ingegaan op denkbare calamiteitsituaties. Aangegeven dient te worden wat er met de mest in de installatie en in het verzorgingsgebied gebeurt als de installatie uitvalt.

De beschrijving moet met name gericht zijn op de (potentiële) bronnen van (rest)uitwerpen naar de bodem, het water of de lucht onder normale en niet-normale bedrijfsomstandigheden (ook opstarten en uit bedrijf nemen), evenals de toe te passen maatregelen om de uitwerpen te beperken.

Het MER dient zoveel mogelijk te worden ondersteund door de in de Vefinex fabriek te Weert opgedane ervaring. Kwantificering van die ervaring kan in het MER worden opgenomen als bijlage, bijvoorbeeld in de vorm van een rapportage van emissie- en performanceonderzoek van de fabriek als geheel en indien mogelijk ook gespecificeerd naar onderdelen, met name als het emissiebeperkende apparaat betreft. In gevallen waar exacte gegevens ontbreken, zullen op grond van bepaalde uitgangspunten aannamen en schattingen worden gedaan. In die gevallen zal duidelijk moeten worden aangegeven waarop de getalwaarden zijn gebaseerd en onder welke omstandigheden ze gelden.

Bij de beschrijving van de voorgenomen activiteit dient, naar het oordeel van de Commissie, kort te worden ingegaan op de mogelijkheid van de opzet van een milieuzorgsysteem.

In onderstaande paragrafen worden vragen gesteld over de verschillende procesonderdelen. In de startnotitie zijn een aantal van deze

8 Zie ook inspraakreactie 5, bijlage 4.

9 Zie ook inspraakreactie 1, bijlage 4.

vragen reeds behandeld. Ze worden hier toch opgenomen om het overzicht in de problematiek te behouden.

4.2 Ontvangst en afvoer (transport en registratie)

- Hoe groot is het verzorgingsgebied?
- Hoe vindt de inzameling van de mest plaats? Wordt overwogen om in de toekomst ook andere mestsoorten te ontvangen en te verwerken? Zo ja, welke?
- Hoe vindt het transport naar de inrichting plaats?
Hierbij dient met name aandacht te worden besteed aan:
 - * eventuele aanleg van benodigde infrastructuur op het terrein van de inrichting of daarbuiten (bijvoorbeeld overslag in het aanleveringsgebied);
 - * de mogelijkheid (een deel van) de aan- en afvoer van grondstoffen, hulpstoffen en produkt per spoor, bijvoorbeeld met gebruikmaking van het op kort afstand van de inrichting gelegen (voormalige?) goederenspoor¹⁰];
 - * optredende verkeersbewegingen (afhankelijk van de aanvoer van grondstoffen en hulpstoffen, alsmede de afvoer van produkten en afvalstoffen) en de mogelijke verkeersoverlast. Hierbij moet de nog beschikbare capaciteit op de Midden-Peelweg (N 277) voor vrachtverkeer worden betrokken. Voor de situatie ter plaatse moet worden aangegeven in welke mate verkeershinder kan ontstaan als gevolg van frequent afslaand vrachtverkeer. De gevraagde beschouwing moet niet worden beperkt tot het gemiddelde aantal (vracht)verkeersbewegingen; de (vracht)verkeersintensiteit tijdens de seizoenpieken voor de afvoer van produkt dient in de beschouwing te worden meegenomen. Ook dient te worden aangegeven welke periodes van de dag aan- en afgevoerd plaatsvindt. Als er normaal alleen overdag afvoer plaatsvindt, dan moet worden aangegeven hoe de afvoerperiode tijdens de seizoenspieken is ('s nachts en/of weekeinde)?
- Op welke wijze wordt tijdens de aanvoer en het lossen de emissie van NH₃ en stankstoffen tegengegaan bij de ontvangstplaats?
- Wat gebeurt er in een situatie waarin het transport van de mest stil valt in verband met het optreden van besmettelijke veeziekten in het verzorgingsgebied? In het geval dat er sprake is van besmettelijke veeziekten; hoe worden de vrachtwagens die de grondstof leveren ontsmet?¹¹];
- Is er een acceptatiebeleid ten aanzien van:
 - * het gehalte aan mineralen en/of droge stof;
 - * de aanwezigheid van milieubelastende componenten zoals bestrijdingsmiddelen;
 - * de aanwezigheid van infectieuze ziektekiemen;

10 Zie inspraak 4, bijlage 4.

11 Zie ook inspraakreactie 1, bijlage 4

- * de veesoort waarvan de mest afkomstig is¹²];
- * de verwerking van andere organische afvalstoffen, bijvoorbeeld ontwaterd zuiveringsslib?
- Hoe worden controle en registratie uitgevoerd¹³];?
- Wat is de gemiddelde samenstelling van de pluimveemest en het gedroogde produkt (zonder bijmengen)?

4.3 Opslag

- Ten aanzien van de opslag voor zowel mest, hulpstoffen als eindprodukt dient te worden aangegeven op welke hoeveelheid (en voor hoeveel dagen) de capaciteit is afgestemd. Op welke wijze is in buffering voorzien (gemiddelde en maximale verblijftijden), welke stankbestrijdingsmaatregelen en maatregelen ter voorkoming van verontreiniging van grond- en oppervlaktewater zullen daarbij worden getroffen. Hierbij dient de kans op morsen en vervolgens wegspoelen van gemorst materiaal in de beschouwing te worden betrokken. Verder dient te worden ingegaan op de mogelijkheid dat zich stofexplosies voordoen in opslagbunkers op en de mogelijkheid van broei in opgeslagen materiaal.
- Aandacht dient te worden besteed aan de milieu-aspecten van de verpakking van het eindproduct, met name ten aanzien van de verwerking als afval na gebruik en het mogelijk ontstaan van zwerfvuil daarbij.

4.4 Hoofdproces

Het hoofdproces is beschreven in 3.2.3 van de startnotitie.

- Bij welke temperatuur wordt gedroogd en hoeveel tijd neemt de droging in beslag?
- Wordt de droger gevoed met lucht die elders uit het proces afkomstig is? Zo ja, waarmee en in welke mate is deze lucht verontreinigd?
- Geef aan of, waar en in welke mate er tijdens de verschillende processen energie wordt teruggewonnen c.q. hergebruikt.
- Welke stoffen worden gevormd tijdens de droging?
- Wat gebeurt er met het afgezeefde materiaal?
- Bestaat er een kans op stofexplosies of brand in de droger?

4.5 Milieutechnische voorzieningen

In de startnotitie wordt aangegeven welke milieutechnische voorzieningen worden getroffen. Er wordt verondersteld dat er geen sprake

12 Zie ook inspraakreactie 6, bijlage 4.

13 Zie ook inspraakreactie 1, bijlage 4.

zal zijn van emissies naar grond- en of oppervlaktewater. De Commissie is van mening dat er tijdens de opstartfase, wanneer er nog geen droger is om het afvalwater van de biofilters te verdampen, sprake kan zijn van het ontstaan van afvalwater als gevolg van de luchtreiniging. Aangegeven moet worden hoe met eventueel afvalwater omgegaan zal worden. Tevens is de Commissie van mening dat er sprake kan zijn van verontreinigd afspoelend water van het verharde terreinoppervlak, als gevolg van beschadigingen (mede als gevolg van vogels en knaagdieren) van de verpakking van opgeslagen produkt en het morsen van aangevoerde grondstof vanuit en/of vanaf de vrachtwagens¹⁴. In hoofdstuk 7 zal worden ingegaan op de effectiviteit van de milieutechnische voorzieningen.

4.6 Controle bij de bedrijfsvoering

- Op welke wijze zullen de metingen (monitoring) in ruimte en tijd van daadwerkelijke uitwerpen van de gerealiseerde installaties onder normale en bijzondere bedrijfsomstandigheden plaatsvinden en hoe zal zonodig op de wijze van bedrijfsvoering worden teruggekoppeld? Daartoe dient een overzicht te worden gegeven van:
 - * de monsterpunten;
 - * de uit te voeren analyses;
 - * de analyse-frequentie;
 - * de methode en de uitvoerende(n) (in eigen beheer, uit te besteden).
- Binnen welke grenzen mogen procescondities variëren? Welke maatregelen worden - al of niet automatisch - genomen indien emissies bepaalde grenswaarden overschrijden?
Hoe vindt de controle op de registratie-apparatuur plaats?
- Welke controles, ten aanzien van wettelijk gestelde kwaliteitseisen, worden op het af te leveren produkt uitgevoerd? Hoe wordt de afzet op de daartoe bestemde plaats gecontroleerd?
- Hoe wordt de controle uitgevoerd bij volautomatische bedrijfsvoering?
- Op welke wijze wordt het terrein schoongehouden?
Eén en ander kan worden verduidelijkt met het beschrijven van de ten behoeve van de emissiebeperking getroffen maatregelen, voorzieningen, procedures en dergelijke in de fabriek te Weert.

4.7 Alternatieven

De keuze van de nader in beschouwing genomen alternatieven/varianten moet in het MER zorgvuldig worden gemotiveerd, alsook het selectie-

14 Tijdens een werkbezoek dat de Commissie heeft afgelegd is van de zijde van de initiatiefnemer gezegd dat de vrachtwagens niet zullen worden gereinigd.

proces waaruit het eventuele voorkeursalternatief naar voren is gekomen. Bij deze motivering verdienen vooral de milieu-argumenten de aandacht.

De alternatieven zullen wat betreft diepgang en detaillering vergelijkbaar moeten zijn. In het MER moet worden aangegeven hoe het gestelde doel van het voornemen kan worden bereikt met behulp van de beschouwde alternatieven.

4.7.1 Nulalternatief

Het nulalternatief is het alternatief waarbij de voorgenomen activiteit niet wordt ondernomen. Als uitgangspunt dient de huidige wijze van verwerking van mestoverschotten, rekening houdend met een aantal autonome ontwikkelingen zoals:

- verbetering van de kwaliteit van de mest als gevolg van verbetering van de voederkwaliteit;
- mestbehandelingstechnieken op de landbouwbedrijven;
- verscherping van de bemestingsnormen;
- verscherping van de waterkwaliteitsnormen¹⁵].

Het voortbestaan van de huidige situatie dient in het MER te worden aangegeven als referentiekader voor de beschrijving van de alternatieven.

4.7.2 Uitvoeringsalternatieven

Op de in de startnotitie aangeduide voorgenomen activiteit zijn alternatieven en varianten denkbaar met betrekking tot een aantal uit milieuhygiënisch oogpunt belangrijke aspecten en onderdelen van de inrichting:

- de wijze van aanvoer van de mest;
- de wijze van afvoer van het produkt;
- milieutechnische voorzieningen ter beperking van emissies naar lucht, water en bodem;
- milieutechnische voorzieningen ter beperking van geluidemissies.
- de ruimtelijke opbouw van de installatie; met name de benodigde bouwhoogte is hierbij een belangrijke parameter in verband met de landschappelijke inpassing¹⁶].

Nagegaan moet worden op welke wijze nadelige milieu-effecten, die bij de aanleg en het functioneren van de installatie kunnen optreden, door mogelijke maatregelen zoveel mogelijk kunnen worden tegengegaan of verminderd.

15 Zie ook inspraakreactie 4, bijlage 4.

16 Zie ook inspraakreactie 1, 4, bijlage 4.

4.7.3 Het alternatief met toepassing van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu

Artikel 41j, lid 3 van de Wabm:

"Tot de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast."

Het meest milieuvriendelijke alternatief kan worden beschouwd als een combinatie van een zo milieuvriendelijk mogelijke uitvoering van de verschillende onderdelen van de installatie met de genoemde milieubescherpende maatregelen.

Ten aanzien van de emissies ten gevolge van het gebruik van de installaties, zou aandacht kunnen worden besteed aan maximale luchtreiniging, optimale bedrijfsvoering, warmtebenutting, alsook aan geluidbeperking, stof- en stankbeperking¹⁷.

Met betrekking tot de maximale luchtreiniging dient te worden ingegaan op de stikstof- en stankemissie die plaatsvindt uit de naverbranders¹⁸.

Hoe kunnen binnen het ontwerp van de installatie eventuele aanpassingen als gevolg van voorziene strengere milieu-eisen op economisch/technisch verantwoorde wijze worden aangebracht?

Van het ontwerp dient een specifiek meest doelmatig en milieuvriendelijk alternatief te worden aangewezen. Indien niet is gekozen voor uitvoeringsvarianten die waarschijnlijk de minst nadelige gevolgen voor het milieu opleveren, dient dit te worden gemotiveerd.

17 Zie ook inspraakreactie 4, bijlage 4.

18 De naverbranders verwijderen een deel van de vanuit de drogers aangevoerde ammoniakale stikstof en zetten de rest om in NO_x , zodat het ammoniakverwijderingsrendement weliswaar hoog is, maar het stikstofverwijderingsrendement veel lager ligt. Zijn er ammoniakverwijderingstechnieken met een bijna volledig verwijderingsrendement zonder gepaard te gaan met gedeeltelijke conversie van de stikstofemissie van NH_3 naar NO_x ?

